

**Zkušební otázky SZK bakalářského programu DEMOGRAFIE
specializace SOCIÁLNÍ GEOGRAFIE**
od akademického roku 2020/2021 (MSZDB009)

1. Objekt a předmět sociální geografie – ontologie a epistemologie geografického výzkumu.
2. Geografie a klasifikace věd – problém geografických pravidelností: opakovatelnost diferenciací systémů – příčiny geografických diferenciací.
3. Vývoj geografického myšlení – hlavní školy – paradigma – stěžejní koncepty sociální geografie, ekonomické geografie a regionálního rozvoje – role teorie.
4. Metody v sociální geografii – metody sledování územní diferenciací – statistická analýza dat – způsoby zpracování a interpretace dat.
5. Statistické územní jednotky v Česku a využití GIS. Zdroje dat a metody jejich sběru.
6. Ekonomická geografie – podmíněnosti nerovnoměrného vývoje – jádro a periferie – měření ekonomické úrovně – nadnárodní korporace – role přírody – muži a ženy v ekonomice – ekonomická diferenciací států světa a regionů Česka.
7. Vývoj globální a národní ekonomiky – dlouhodobé a současné tendence ekonomiky – sektorová struktura a její vývoj a teorie stádií – globalizace.
8. Geografické podmíněnosti stavu a vývoje rozmístění – lokalizační faktory odvětví průmyslu, zemědělství, služeb a dopravy.
9. Geografie obyvatelstva – hlavní trendy rozmístění a vývoje obyvatelstva – vývoj demografických procesů – demografická struktura a přirozený pohyb obyvatelstva – sociální, ekonomické a sociokulturní struktury obyvatelstva – segregace – regionální diferenciací států světa a regionů Česka.
10. Geografická mobilita – typy geografické mobility – geografická difúze – mobilita obyvatelstva – doprava, dojíždění a dostupnost – exponovanost území – informační technologie.
11. Vnitřní a mezinárodní migrace obyvatelstva, motivace migrace – současné migrační procesy ve světě a v Česku.
12. Geografie sídel – vertikální a horizontální struktura – město a venkov – urbanizace a urbanizační procesy – procesy formování nadnárodní a globální hierarchie center – vývoj hierarchie osídlení v Česku.
13. Vnitřní struktura měst – sociální a fyzické prostředí měst – kvalita života – současné procesy.
14. Politická geografie – objekt, předmět a metody studia – stát jako společenská a geografická entita – mocenská a ekonomická diferenciací světa – procesy nadnárodní integrace.
15. Vnitrostátní politická organizace: územní administrativní – geografie voleb.
16. Geografie a regionální rozvoj – cíle a nástroje regionální politiky – kritéria pro vymezení problémových regionů – dilema hlediska zásluhovosti a solidarity – koncepce a nástroje regionální politiky EU a Česka.
17. Regionální, územní a ekologické plánování – systém financování územní správy a samosprávy – prostorové plánování v Česku.
18. Region, regionalizace a typologie – řádovostní a vývojová diferenciací v rozmístění přírodních a společenských jevů – typologie hierarchických organizací a jejich podmíněností.
19. Socio-geografická regionalizace – geografická organizace společnosti – vývoj geografických regionálních systémů v Česku – měření velikosti a regionální významnosti sídel.